

Súd: Okresný súd Čadca  
Spisová značka: 12P/21/2017  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317204744  
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Holeščáková  
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2018:5317204744.3

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Annou Holeščákovou vo veci starostlivosti o maloletého C. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov matky L. L., nar. XX.X.XXXX, bytom A. č. XXX, a otca O. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom O., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody ÚVTOS I. G. O., o návrhu matky na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu takto

### rozhodol:

I. Súd maloletého C. Y., nar. XX.X.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matke, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého C. Y., nar. XX.X.XXXX mesačne sumou 75,- Eur, ktoré je splatné vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa.

III. Splatné výživné za obdobie od 30.6.2017 do 9.5.2018 v sume 752,50 Eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v mesačných splátkach po 10,- Eur splatných spolu s bežným výživným počnúc od nasledujúceho mesiaca po právoplatnosti rozsudku pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu 30.6.2017 matka žiadala, aby súd zveril maloletého C. do jej starostlivosti a otca zaviazal platením výživného v sume 120,- € mesačne počnúc od podania návrhu. V podanom návrhu uviedla, že s otcom dieťaťa nežije od roku 2015, býva so svojimi deťmi u rodičov, pričom uviedla, že má s otcom ešte ďalšie maloleté dieťa a to Z., nar. X.X.XXXX, pričom podala návrh na určenie otcovstva. Uviedla, že je nezamestnaná, poberá rodičovský príspevok a prídavky na deti. Iný príjem nemá. Otec dieťaťa jej žiadne peniaze na výživu neposiela a aj keď sa s ním snažila dohodnúť a počkať, nič sa nezmenilo. Na preukázanie tvrdení predložila matka rodný list maloletého C..

2. Súd doručil otcovi podaný návrh 8.11.2017 súčasne s výzvou, aby sa k podanému návrhu vyjadril a predložil dôkazy. Otec v podaní doručenom súdu 13.11.2017 (č.l. 24 spisu) uviedol, že sa chce pojednávania zúčastniť a žiadal, aby súd zabezpečil jeho eskortu na pojednávanie z výkonu trestu. V doplnenom vyjadrení doručenom 20.11.2017 uviedol, že súhlasí so zverením maloletého do starostlivosti matke, nesúhlasil s výškou výživného. Uviedol, že je vo výkone trestu odňatia slobody, žene zaslal papiere pre účely vyživovacej povinnosti, aby mu toto bolo zrážané avšak doklady boli vrátené naspäť a neboli korektne vyplnené.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie na ktoré predvolal okrem matky a kolízneho opatrovníka taktiež otca prostredníctvom príslušného ÚVTOS, pričom otec aj napriek pôvodne výslovnej žiadosti o osobnú účasť doručil súdu 6.4.2018 návrh na zrušenie eskorty s tým, že nežiada, aby bol prítomný na pojednávaní a žiadal, aby súd určil výživné v sume 27,32 € podľa opatrenia MPSVaR v sume 30% zo sumy životného minima účinného od 1.7.2014.

4. Na podklade tohto vyjadrenia súd vykonal pojednávanie v súlade s ust. § 180 CSP v neprítomnosti otca. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov tvoriacich obsah spisového materiálu na začatie konania čl. 1, čl. 2 rodný list maloletého C., nar. XX.X.XXXX, čl. 5 odpoveď na lustráciu v Sociálnej poisťovni na matku, ktorá bola naposledy evidovaná na dohodu o vykonaní práce v spoločnosti W., a. s., kde mala príjem v mesiaci september 2016 v sume 510,- Eur, čl. 6 odpoveď na lustráciu v Sociálnej poisťovni na otca, z ktorej vyplýva, že naposledy bol evidovaný ako zamestnanec v spoločnosti M. O., s.r.o., Z. G. C. a kde príjem v mesiaci apríl 2016 mal 119,59 Eur, čl. 8 odpoveď na lustráciu v Registri obyvateľov SR, čl. 10 uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu, čl. 21 odpoveď na lustráciu v Zbore väzenskej a justičnej stráže, z ktorej vyplýva, že otec bol dodaný do výkonu trestu odňatia slobody vo veci Okresného súdu O. sp. zn. 0T/36/2017, kde mal trest od 16.9.2017 do 16.7.2018, čl. 23 správa z Obce A. doručená súdu 9.11.2017, čl. 24 vyjadrenie otca z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody I. G. O. k podanému návrhu, čl. 27 správa z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie služieb pre občana, doručená súdu 14.11.2017, čl. 30 správa z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 14.11.2017, čl. 31 vyjadrenie otca k podanému návrhu, čl. 38 oznámenie z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody z I. G. O., kde je stanovené, že otec má predpokladaný koniec trestu 16.7.2018, čl. 39 rozúčtovanie pracovnej odmeny otca za jednotlivé mesiace, v mesiaci október 2017 bol jeho príjem v sume 3,30 Eur, v mesiaci november 2017 v sume 10,48 Eur, čl. 47 odpoveď na lustráciu v Zbore väzenskej a justičnej stráže, z ktorej vyplýva, že otec bude vo výkone trestu odňatia slobody do 16.7.2019 s poukazom na rozhodnutie Okresného súdu Čadca vo veci 3T/67/2016, čl. 48 trestný rozkaz Okresného súdu Čadca sp. zn. 3T/67/2016-61 zo dňa 8.7.2016, čl. 52 oznámenie od otca doručené súdu 6.4.2018 ako i výsluchom matky a stanoviskom kolízneho opatrovníka, pričom mal preukázaný nasledovný skutkový stav:

5. Matka vo výpovedi na pojednávaní uviedla, že je opätovne na rodičovskej dovolenke, narodilo sa jej ďalšie dieťa N. O., nar. X.X.XXXX s aktuálnym partnerom s ktorým býva v spoločnej domácnosti. Jej partner hradí všetky výdavky, ona nemá žiadny príjem, príjem jej partnera je približne 400,- € ktorá suma závisí od práce, tento pracuje v Českej republike. Výdavky (mesačné) špecifikovala matka z titulu elektriny 40,- €, za vodu 50,- €. C. hradí škôlku v sume 30,- € mesačne, iné výdavky na oblečenie, obuv, hračky na dieťa sú v sume 100,- € mesačne. Na stravu minie asi 200,- € mesačne. Maloletý C. je zdravý, veľmi málo však rozpráva, chodí s ním na logopédiu k MUDr. B. 2x z a mesiac, taktiež boli i na vyšetrení v Ž.T.. Matka uviedla, že je vyučená ako krajčírka, pracovala spoločne s otcom dieťaťa O. Y. "v handrách" (pozn. súdu zrejme práca s textilom), kde mala príjem niekedy i 200,- € za týždeň, pričom otec dieťaťa tam robil celý mesiac, teda príjem mal vyšší. Neskôr ho však vyhodili, prácu stratil, jeho bývalý zamestnávateľ jej dával potom dva mesiace sumu asi po 400,- €. Otec bol taktiež zamestnaný v Českej republike, avšak peniaze ktoré zarobil alebo prehral v automatoch, alebo za to kupoval marihuanu.

6. Kolízny opatrovník súhlasil so zverením dieťaťa do starostlivosti matke a aby súd zaviazal otca hradením vyššieho výživného ako navrhoval otec.

7. Súd mal preukázané, že matka bola evidovaná naposledy ako nezamestnaná v roku 2012 (v období od 1.9.2010 do 26.9.2012), otec bol evidovaný ako nezamestnaný naposledy v roku 2010 (od 18.11.2009 do 24.1.2010).

8. Podľa lustrácie otec mal byť prepustený z výkonu trestu odňatia slobody 16.7.2019, pracovne bol zradený v dobe od 17.10.2017 do 4.12.2017 (ku dňu vyhotovenia odpovede 12.12.2017). V tomto rozhodnom období mal príjem v mesiaci október 2,91 € a v mesiaci november 9,21 €. Odsúdený vykonával dva uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody a to v konaní Okresného súdu O. sp. zn. 0T/36/2017 a vo veci Okresného súdu Čadca 3T/67/2016.

9. Súd mal preukázané, že O. Y. bol v trestnom konaní 3T/67/2016 uznaný za vinného z prečinu krádeže a prečinu neoprávneného vyrobenia a používania elektronického platobného prostriedku a inej platobnej karty (v predmetnom konaní odcudzením finančnej hotovosti poškodenej spôsobil škodu 396,- €, ktorú

škodu v plnom rozsahu poškodenej (bývalej partnerke) uhradil, čo mal súd preukázané z pripojeného mediačného spisu 1M 32/2016)

10. Kolízny opatrovník v podanej správe zo dňa 14.11.2017 odporučil zveriť dieťa do starostlivosti matke, vykonaným šetrením mal preukázané, že matka býva s maloletými deťmi u svojich rodičov. Matka je na rodičovskej dovolenke s maloletou Z., jej príjmom sú prídavky na deti a rodičovský príspevok. Na energie matka prispieva rodičom. Maloletý navštevuje materskú školu vo A., výšku poplatku v tom čase matka uviesť nevedela, nakoľko požiadala o zníženie poplatku formou dotácie. Dieťa je zdravé. Otec detí neprispel matke žiadnou sumou približne dva roky.

11. Súd v konaní o návrhu matky maloletého aplikoval ustanovenia zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („Zákon o rodine“) - konkrétne ustanovenia § 36 ods.1 v spojení s ust. §§ 24 a nasl. Zákona o rodine a ust. §§ 62 a nasl. Zákona o rodine, upravujúcimi rozhodovanie súdu o úprave rodičovských práv a povinností pri nezhode rodičov maloletých detí a vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom, v spojení so spoločnými ustanoveniami §§ 75 a nasl. Zákona o rodine, vychádzajúc z pomerov zistených za rozhodné obdobie uplatneného nároku v čase rozhodnutia, posudzujúc na základe účastníkmi predložených a súdom zabezpečených listinných dôkazov a správ, vrátane vyjadrenia súdom ustanoveného kolízneho opatrovníka, pomery oboch rodičov ako povinných a pomery maloletého dieťaťa ako oprávneného, v prospech a so zreteľom na najlepší záujem maloletého dieťaťa (ust. čl. 3 ods.1 a súvisiacich ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, prijatého v New Yorku 20. novembra 1989, ktorého signatárom je i Slovenská republika, uverejneného v našej zbierke zákonov oznámením FMZV č. 104/1991 Zb., tiež čl. 41 v spojení s čl. 7 ods.5 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení a ust. §§ 28 a nasl., §§ 62 a nasl. Zákona o rodine).

12. Podľa ust. § 36 ods.1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa ust. § 62 ods.1,2,4 a 5 Zákona o rodine:

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 77 ods.1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Súd komplexným posúdením pomerov všetkých zainteresovaných účastníkov mal súd preukázané, že otec minimálne od roku 2015 od odchodu zo spoločnej domácnosti nehradí na maloleté dieťa žiadne výživné, neplní si tak ani výživné v rozsahu minimálneho zákonného t.j. 30% zo sumy životného minima, tak ako navrhoval v rámci vyjadrenia vo svojom návrhu. Súd v danej veci prihliadol na vek maloletého C., ktorý vo veku 5 rokov má vyššie výdavky ako suma, ktorú navrhoval otec 27,32 €. Maloletý navštevuje škôlku, čo potvrdila matka ako i kolízny opatrovník vo svojom šetrení, taktiež má dieťa výdavky v súvislosti s obuvou, oblečením stravou, pričom nie je dôvod zabudnúť ani na

podiel z titulu nákladov na bývanie. Aj napriek tomu, že ich matka reálne nezdokladovala, súd nemá pochybnosti že v súvislosti s bežnými nákladmi dieťaťa matka výdavky má. Matka je na materskej dovolenke, v priamej starostlivosti má 3 maloleté deti (okrem C., N. aj maloletú Z.). Pokiaľ i matka má aktuálne iného partnera, tento sa stará najmä o maloletú N. a matku, jeho povinnosťou však nie je hradiť bežné výdavky pre maloleté deti, ktorých nie je biologickým otcom. Matka tak musí v celom rozsahu zabezpečovať ich náklady. Pokiaľ podala návrh na určenie otcovstva voči O. Y. i k maloletej Z., toto konanie bolo zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku (4Pc/11/2017) a teda aktuálne otec má zákonnú vyživovaciu povinnosť iba voči maloletému C.. Matka s poukazom na vek posledného dieťaťa nemá reálne možnosť byť zamestnaná aby si zvýšila svoj príjem. Otec preukázateľne namiesto vykonávania zárobkovej činnosti či už prostredníctvom zamestnaneckého vzťahu alebo na základe živnostenského oprávnenia, vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol súdom uložený za úmyselnú trestnú činnosť, nepochybne s obmedzenou možnosťou zárobku. Súd zhodne s kolíznym opatrovníkom maloletého dieťaťa konštatuje, že v tejto situácii sa otec ocitol vlastnou vinou, v dôsledku vlastného protiprávneho konania, za ktoré bol právoplatne odsúdený v trestnom konaní (súd v občianskoprávnom konaní je rozhodnutím súdu v trestnom konaní vo výrokoch o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, viazaný) na trest odňatia slobody, pričom reálne v rámci plnenia si svojich zákonných rodičovských povinností k maloletému dieťaťu dlhodobo zlyhá. Podľa lustrácie v sociálnej poisťovni naposledy matka pracovala na dohodu v spoločnosti W. a.s. U., kde mala brutto príjem 510,- €, otec pracoval ako zamestnanec v spoločnosti M. O. s.r.o. (10 dní) v dobe od 4.4.2016 do 14.4.2016, kde mal príjem 119,59 €. Otec počas výkonu trestu dosahuje pokiaľ je zaradený do práce minimálny príjem z ktorého uhrádza svoje výdavky, vreckové, za lieky a podobne.

14. Nejestvuje potom zákonom akceptovateľný dôvod, aby tieto významné a chráneného záujmu maloletého dieťaťa natoľko nepriaznivo sa dotýkajúce okolnosti súd vyhodnotil v prospech otca ako povinného a naopak nevyhnutne v neprospech matky maloletých detí a v konečnom dôsledku najmä v neprospech chráneného záujmu maloletého C.. Súd preto takéto konanie otca maloletého a pre potreby posúdenia predmetu tohto občianskoprávneho konania (vo veci starostlivosti o maloleté deti) hodnotil v zmysle ust. § 75 ods.1 veta druhá Zákona o rodine, tzn. ako konanie, ktorým sa ako povinný z titulu zákonnej vyživovacej povinnosti voči dieťaťu bez dôležitého dôvodu vzdal možnosti zabezpečenia si primeraného legálneho príjmu, z ktorého by mohol uspokojovať nároky dieťaťa.

15. Z vyššie uvedených dôvodov súd prihliadol k vyjadreniu matky, kolízneho opatrovníka a otcovi určil výživné v rozsahu 75,- €. Súd zo strany matky nemal preukázané výdavky, ktoré by odôvodňovali priznanie vyššej sumy pre maloletého. Matka na výzvu súdu nepredložila žiadne doklady, súd však má zato, že je nesporné že maloleté dieťa svoje výdavky má či už z titulu poplatkov za škôlku, oblečenie, obuv, hračky a neposlednom rade stravu. Sumu 75,- € (pri prepočte na jeden deň 2,41 € je sumou skutočne minimálnou) otec musí hradiť dieťaťu. Zároveň súd uvádza, že pokiaľ je otec preukázateľne vo výkone trestu odňatia slobody, matka bude sa môcť svojho nároku domôcť z titulu náhradného výživného po preukázaní zákonných podmienok, čo však otca nezbavuje jeho povinnosť dlžné výživné uhradiť. Súd výživné otcovi stanovil od podania návrhu od 30.6.2017. Splatné výživné od podania návrhu do 9.5.2018 (v tejto sume nebolo zahrnuté výživné na mesiac jún 2018) v celkovej sume 752,50 € súd povolil otcovi splatiť spolu s bežným výživným v sume po 10,- € pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti.

16. O trovách konania rozhodol súd z dôvodu podľa § 52 CMP.

17. Súd záverom poukazuje na ust. § 78 ods.1 Zákona o rodine, umožňujúce zmenu tohto rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom (ak ide o maloleté dieťa i bez návrhu) v prípade budúcej zmeny pomerov oproti rozhodným pomerom zisteným súdom v tomto konaní, z ktorých súd vychádzal vo svojom rozhodnutí v tejto veci.

#### **Poučenie:**

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z

akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak účastník konania nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže druhý účastník konania podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (§ 120 ods. 3 CMP).

Odvolanie podľa § 62 ods. 1 CMP možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.